

Stortingsmelding nr. 35 (2006–2007). Om fremtidens tannhelsetjenester:

Ingen overraskelser

Det er ikke er fremmet forslag om verken fasttannlegeordning, etableringskontroll, prisregulering eller turnus i stortingsmeldingen som ble fremlagt 29. juni.

Lik tilgjengelighet til tannhelsetjenester, sosial utjevning, styrket folkehelsearbeid, kunnskapsløft og kompetanseheving, styrket fylkeskommunalt forvaltningsnivå og forenkling av trygdens regelverk. Dette er hovedoverskriftene i stortingsmeldingen som ble lagt frem i det siste statsrådet før sommerferien.

Mye av det som sies i meldingen er i tråd med det NTF har argumentert for underveis i arbeidet. Regjeringens og NTFs synspunkter er dermed i stor grad på linje, og NTF opplever å ha fått gehør for sine, sier foreningen i sin første kommentar til meldingen.

I pressemeldingen fra Helse- og omsorgsdepartementet heter det at befolkningens tannhelse er betydelig forbedret de siste 30–40 år, men at cirka 10–15 prosent av barn og unge har tannhelseproblemer. Det pekes også på at det er sosial ulikhet innen tannhelse i Norge. Mens det store flertallet av voksne går til regelmessig tannhelsetekontroll, er det også mange som ikke gjør det – av ulike grunner; som for eksempel økonomi, angst eller livssituasjon, sier regjeringen når de legger frem stortingsmelding nr. 35 (2006–2007) Tilgjengelighet, kompetanse og sosial utjevning – Framtidas tannhelsetjenester.

Bedre tilgjengelighet og sosial utjevning

Regjeringen ser det som en av hovedutfordringene å bedre tilgjengeligheten til tannhelsetjenester. Dette vil de gjøre gjennom aktiv bruk av regionalpolitisk virkemidler. De sier også at endret oppgavefordeling mellom tannleger og

tannpleiere vil frigjøre tannlegerressurser. Videre heter det at økt utdanningskapasitet for tannpleiere og refusjon av utgifter til behandling hos tannpleier skal bidra til endret oppgavefordeling.

Regjeringen mener også at oppbygging av regionale odontologiske kompetansesentre, i kombinasjon med flere plasser for desentralisert spesialistutdanning for tannleger, skal sikre spesialisttjenester i hele landet. Avtaler mellom privatpraktiserende tannleger og fylkeskommunene vil kunne utnytte kapasiteten i privat sektor på en fleksibel måte, og bringe den private sektor inn i arbeidet med å løse offentlige oppgaver, heter det videre i pressemeldingen.

En annen hovedutfordring er å utjevne de sosiale forskjellene innen tannhelse. Regjeringen sier den gradvis vil utvide tannhelsetilbudet til dem som trenger det mest. I meldingen foreslås det at utvidelsen blant annet skal omfatte personer med alvorlige psykiske lidelser, personer med funksjonstap, personer med svært lav inntekt, sykehuspasienter og 19–20-åringer. Videre foreslås det å innføre en friskhetskontroll

for eldre over 75 år, og en utvidelse av skjermingsordninger mot høye utgifter til tannbehandling som refunderes fra trygden.

Regjeringen vil også forbedre forbrukerrettighetene. Det foreslås å etablere en elektronisk prisportal for å bedre prisopplysning for tannhelsetjenester. Personer med rett til tannbehandling etter tannhelsetjenesteloven bør få rett til å velge tannlege eller tannpleier. Regjeringen vil også vurdere utvidelse av pasientombudsordningen, og å innføre maksimalpriser for visse behandlingsformer.

Forenkling av trygden og kunnskapsheving

Regjeringen lover også å iverksette forenklinger i trygdens regelverk. Den første endringen vil være at krav om forhåndsgodkjenning fra trygden ved refusjon vil falle bort fra 1. september 2007. Man vil dermed gå fra forhåndsgodkjenning til etterfølgende kontroll, og ønsker å utvide bruken av direkte oppgjør. Flere endringer, som vil spare pasienter og tannleger for tid og penger, kommer fra 1. januar 2008, heter det videre i pressemeldingen.

Etter regjeringens oppfatning er det også behov for et kunnskapsløft. Kunnskapsutviklingen må blant annet omfatte forhold som påvirker sykdomsutvikling i hele befolkningen, og spesielt hos minoriteter. Kompetansebehovet i tannhelsesektoren skal utredes ytterligere, heter det. Regjeringen vil også videreutvikle tjenestetilbudet ved bivirkninger av tannbehandlingsmaterialer og sier at det skal fastsettes kvalitetsindikatorer for tannhelsetjenester, også i privat sektor.

For å styrke pasient- og forbrukerrettighetene vil regjeringen oppgradere prisforskriften, opprette en elektronisk portal for tannbehandling, gi prioriterte grupper over 18 år mulighet til fritt tannlegevalg, utvide pasientombuds-

ordningen til å omfatte tannhelse og vurdere maksimalpris for enkelte dyre behandlinger der trygden betaler det meste.

Forvaltningsnivået styrkes

Regjeringen vil styrke fylkeskommunen som forvaltningsnivå for tannhelsetjenesten. Dette skal skje gjennom blant annet å styrke «sørge for-ansvaret», og tillegge et «følge med-ansvar» for hele befolkningen når det gjelder tannhelse- og tjenesteforhold. De vil også bringe tannhelse sterkere inn som del av det forebyggende arbeidet på folkehelseområdet, og styrke fylkeskommunenes rolle i dette, samt bidra med virkemidler knyttet til spesialist-tjenester. Andre nye oppgaver som foreslås lagt til fylkeskommunene er ansvar for forskning, fagutvikling og kvalitetsutvikling innenfor tannhelsetjenesten, inklusiv privat sektor. Det skal blant annet gis et oppsøkende tilbud for flere grupper, med oppfølging gjennom samarbeid med private tannleger

Tannlegeforeningen stort sett fornøyd

– Regjeringen treffer spikeren på hodet når de nå velger å prioritere dem som trenger det mest. Jeg hadde imidlertid håpet at meldingen kunne vært mer konkret på denne satsingen. Ikke minst gjelder dette Den offentlige tannhelsetjenesten som lenge har vært underfinansiert, sier NTFs president, Gunnar Lyngstad, og fortsetter:

– Helheten i meldingen er like fullt positiv. Regjeringens prioritering av dem som trenger det mest er både riktig og viktig. Og stortingsmeldingen viser med all tydelighet at norsk tannhelsepolitikk har vært en suksess. Knappt noe land i verden har en bedre tannhelse enn oss. Flertallet i befolkningen har tannhelseutgifter på mindre enn 1 500 kroner i året. Det vil si under egenandelen for medisinsk behandling og medisiner.

Lyngstad hilser den økte offentlige satsningen på utsatte grupper, vanskeligstilte og personer med høye tannhelseutgifter, velkommen. – Ikke minst er det viktig at regjeringen benytter sjansen i høst til å endre trygdereglene slik at man beholder rettighetene selv om

man ikke har gått regelmessig til tannlegen, sier han.

Tannlegeforeningen mener også at forslaget om en bedre arbeidsdeling mellom tannleger og tannpleiere er viktig. Sammen med den nye tannlegeutdanningen ved Universitetet i Tromsø, vil det styrke tannlegedekning i hele landet. Satsingen på regionale odontologiske kompetansesentra vil også kunne gi et løft i rekrutteringen av tannleger og bedre tilgangen til spesialister. NTF er positiv til at regjeringen varsler lønn under spesialistutdanningen. Det vil bedre spesialisttilgangen i distriktene.

I Presidenten har ordet i dette Tidende, sier Gunnar Lyngstad at regjeringen med denne meldingen har tatt tak i mange av de viktigste utfordringene som vi ser i dagens tannhelsetjeneste, og at NTF kan slutte seg til de prioriteringene som skisseres. Forslagene er langt på vei i tråd med de synspunkter som NTF har fremholdt både i interne prosesser og overfor embetsverk og politikere, sier Lyngstad, og fortsetter: – De reaksjonene som har kommet fra fylkeskommunene, som fortsatt får det forvaltningsmessige ansvaret, tyder på at de også kan leve med forslagene som er presentert. Han sier også at det er kommet forholdsvis få reaksjoner på meldingen, både fra politisk hold, fra mediene og fra tjenesten, og at det kan tyde på at det vil bli gitt tilslutning til hovedtrekkene når stortingsbehandlingen kommer.

Ellen Beate Dyvi

Jubileumsquiz

Akademikernes jubileumsquiz har flotte premier, og du finner den på www.akademikerne.no.